

Te veel opgaven, te veel denkstappen, te weinig tijd

'Rekentoets is een didactisch monstrum'

Er is veel kritiek op de rekentoets die dit voorjaar weer in het voortgezet onderwijs wordt afgenomen. De afgelopen twee jaar veroorzaakte de toets een slagveld, zoveel onvoldoendes. Gelukkig kunnen leerlingen er pas in 2016 echt op gaan zakken bij hun eindexamen. Is er nog tijd voor verbetering?

Tekst Rob Voorwinden **Beeld** Typetank

Bereken de juiste framemaat voor een mountainbike, en houd daarbij rekening met de binnenbeenlengte, in centimeters en inches. Koop vijf kledingstukken bij een winkel, en plak daarop drie stickers die recht geven op elk een ander percentage korting. Wat is de voordeligste combinatie? En bereken de prijs van een Velux-dakraam van 94 bij 160 centimeter, inclusief 19 procent btw.

Ja, veel opgaven uit de rekentoetsen voor het voortgezet onderwijs zijn uit het leven gegrepen. Voor de voorstanders van 'kaal' rekenen – rekenen zonder een heel verhaal erbij – zijn er ook nog wat basale sommen toegevoegd. (Hoeveel is 48 maal 25? En 686 gedeeld door 7? Zonder rekenmachine graag.) Wie voor dit alles een voldoende haalt, is duidelijk klaar voor een leven als rekenvaardig burger.

Het enige probleem is dat weinig leerlingen tot nu toe een voldoende halen voor de rekentoets. De toets is in 2012 en 2013 als proef afgenomen, en volgens de gunstigste uitslagen (ze verschillen per jaar) zou 20 procent van de vwo'ers voor de toets zijn gezakt. Ruim 70 (inderdaad: 70) procent van de havisten zou zijn gezakt, en in het vmbo zou globaal (afhankelijk van onder andere de leerweg) 65 procent

van de leerlingen zijn gezakt voor de toets. Kortom, als dit geen proef zou zijn geweest maar als de toets echt zou meetellen voor het eindexamen, zou er een massale slachting hebben plaatsgevonden.

Oorzaken

De eerste vraag is uiteraard: Waar is die rekentoets eigenlijk goed voor? Het antwoord is simpel: de politiek heeft taal en rekenen bestempeld tot de kernvakken van het onderwijs. Daarom zijn er referentieniveaus opgesteld die de leerlingen moeten behalen. En die niveaus worden weer getoetst met een, nou ja, toets dus. In het voortgezet onderwijs moeten de vmbo-leerlingen rekenniveau 2f halen (de f staat voor fundamenteel), en leerlingen havo/vwo een niveau hoger: 3f.

Dat leerlingen zo slecht scoren op de rekentoets, heeft vele oorzaken. De eerste is dat veel scholen, in het jargon van de overheid, hun rekenonderwijs nog niet op orde hebben. Sterker nog: in het voortgezet onderwijs wordt het vak 'rekenen' vaak nog helemaal niet gegeven. Wel wiskunde, maar dat is wat anders. Wiskunde gaat over functieonderzoek en vergelijkingen, rekenen gaat gewoon over rekenen. En dat hebben de meeste leerlingen niet meer als

